

Danske Døves Landsforbunds (DDL) kommentarer i forbindelse med evaluering af kommunalreformen:

Undervisningstilbud

Først og fremmest bør ansvaret for døve børn og døvblinde børn ikke ligge hos kommunerne. Antallet af disse børn er alt for lille til at kunne håndteres af de enkelte kommuner. Der kræves en indgående viden om og forståelse for døve børn og dansk tegnsprog.

Vi frygter, at børnene bliver tabt på gulvet på grund af manglende tosproglige/tegnsproglige miljøer, og dette vil have konsekvenser for ikke alene barnets intellektuelle men også følelsesmæssige udvikling. Døvfødte børn er forskellige og har forskellige behov. Nogle kan efter en CI-operation klare sig fint i hørende skoler, andre klarer sig fint i skoler med tegn/tegnprogsmiljø. Den danske stat bør påtage sig ansvaret for at sikre, at døve og hørehæmmede børn samt børn med CI *har adgang til tegnsprog fra den dag, de bliver født - og ikke mindst adgang til det mest kvalificerede undervisningstilbud.*

Tilbuddene forsvinder og lukkes før tal og fakta er på plads

DDL har i flere år kæmpet for, at undervisningen af døve børn - uanset antal - skulle kvalitetsikres, evalueres og dokumenteres, både på specialskolerne, centerskolerne og i almindelige folkeskoler. Det er dybt bekymrende, at tegn- og tegnsprogstilbuddene svinder ind eller helt forsvinder, førend det er undersøgt tilstrækkeligt, hvilken betydning de forskellige tilbud har for døvfødte børn med eller uden CI.

Desværre bekræfter evalueringen af kommunalreformen, at der mangler nationalt overblik over udbuddet af specialiserede tilbud og indsatser. I evalueringen foreslås, at der oprettes en national koordinationsstruktur,

Ift. de to konkrete modeller, der er anbefalet i evalueringen af kommunalreformen, vil vi på det kraftigste anbefale en tredje model - en national myndighed

Der bør etableres en national myndighed for alle børn med høretab, der skal have ansvar for specialundervisningen af døve og døve med tillægshandicap og døvblinde. Denne myndighed skal sikre, at der skabes overblik over og en evidensbaseret viden om undervisning af disse forskellige grupper. Myndigheden skal således samle viden

om, registrere og evaluere de eksisterende foranstaltninger til døve/hørehæmmede og døvblinde børn (herunder undervisningsmetoder, pædagogikker og ikke mindst sprogvvalg) således at alle - forældre, børn såvel som voksne med høretab, politikere, interesseorganisationer og professionelle - hurtigt kan skabe sig et overblik. Myndigheden skal også koordinere de forskellige tilbud til børn med høretab og sikre, at der til enhver tid er de mest optimale tilbud til alle.

Modellerne, man kender fra **Norge (www.statped.no)** og **Sverige (www.spsm.se)**, kan bruges som inspiration til den nye danske nationale myndighed indenfor specialundervisning af døvegruppen. Vi vil på det kraftigste anbefale, at man kigger på den svenske model: www.spsm.se

Her har staten ansvaret for døveundervisningen, ligesom der er offentligt tilgængelige og overskuelige oplysninger om de forskellige tilbud, der eksisterer på området. Enhver kan således gå ind på siden og finde alle oplysninger om forskellige specialtilbud på undervisningsområdet.

CI er stadig forholdsvis nyt, og vi mangler viden om, hvordan børn med høretab sikres en ordentlig og kvalificeret undervisning i Danmark, bl.a. fordi systemet er ugenomsigtigt, og man har aldrig lavet forskning på området. Vi mangler forskningsbaseret viden om resultaterne af de (meget) forskellige pædagogiske tilgange (fra tosproglig undervisning til AVT træning) herunder især viden om betydningen af brugen af tegnsprog i barnets opvækst og undervisning.

En national model skal efter vores mening sikre, at der altid vil være tre skolemodeller at vælge mellem for børn med høretab. Ethvert barn med høretab skal have de samme muligheder – uanset graden af høretab og udbyttet af CI. Ønsker barnet og forældrene muligheden for en højt kvalificeret døveundervisning fra starten eller et tegnsprogligt miljø senere i skoleforløbet, bør det være muligt, uanset hvilken kommune barnet bor i.

Den nationale myndighed skal således sikre, at der er tilbud om tre forskellige skolemiljøer,

a. Et skolemiljø med dansk skriftsprog og dansk tegnsprog

b. Et skolemiljø hvor der er plads til tale og tegnsprog, dvs. et tosproget miljø med tre modaliteter; dansk skriftsprog, dansk tale og dansk tegnsprog.

c. Et skolemiljø der er baseret på dansk tale (og dansk skrift).

Samtidigt ønsker vi som brugerorganisation at være involveret i den pågående udvikling af døveundervisningen. Ifølge FN's handicapkonventions artikel 4, nr. 3, skal vi som brugere involveres i alle sager, som vedrører os selv.

De objektivt finansierede specialrådgivningsydelser

Vi er desuden meget bekymrede ved udsigten til, at man overvejer at ændre ved finansieringsformen af de objektivt finansierede specialrådgivningstilbud, således som det omtales s. 177 i rapporten.

Døvekonsulentordningen dækker mange sektorer bl.a., arbejdsmarkedet, uddannelsesområdet og familieområdet, der ikke naturligt hører hjemme i VISO, som er et af forslagene til styring af de nuværende objektive specialrådgivningsydelser.

Vi er meget bekymret for, at VISO ikke er i stand til at håndterer rådgivning over for over 1200 personer der årligt modtager rådgivning fra døvekonsulenterne. Vi er også bekymret for, at VISO ikke vil se en stor del af døvekonsulenternes ydelser som så specialiserede, at de vil falde indenfor deres ramme.

Med hensyn til abonnementsordninger så er vores erfaring, at det er meget vanskeligt at etablere. Vi tror heller ikke solidariteten kommunerne imellem vil være særlig stor på området. Det vil formentlig betyde, at flere kommuner, med mange døve borgere, vil etablere deres egen rådgivning i deres eksisterende systemer, og kommuner med få døve borgere ikke vil lave aftaler. Det betyder en landsdækkende ordning ikke vil være mulig at fastholde, hvilket vil være en katastrofe for ordningens mange brugere.

Derfor må vi på det kraftigste råde til, at man ikke ændrer på finansieringsformen af døvekonsulentordningen.

Venlig hilsen

Janne Boye Niemelä
Landsformand
Danske Døves Landsforbund